

Költői képek, alakzatok gyakorlás

1. Írja be a megfelelő helyre a fogalmakat!

figura etymologica, metafora, szinekdokhé, költői kérdés, szinesztézia, oximoron, ismétlés, hasonlat

költői kép	alakzat

2. Párosítsa össze a költői képeket a definícióval! Egy kép kimarad a végén, határozza meg annak a definícióját!

Megszemélyesítés

Hasonlító és hasonlított közötti párhuzam.

Allegória

Élettelen tárgy, természeti jelenség előre jellemző tulajdonságokkal való felruházása.

Hasonlat

Hangulati egyezésen alapuló névátvitel, amely érzékszervi benyomásokra épül.

Szinesztézia

Két fogalom kapcsolatán alapuló költői kép.

Metafora

3. Ismerje fel az alábbi költői képeket! Lehet, hogy egy idézetben többet is talál!

Komoly és barna kislány lesz. Merengő.
A lelke párna, puha selyemkendő

A szürke fűzfák egyre komorabban
Guggolnak a bús víz holt ág mellett.

Hangodra kölyökként sikoltanak
A záporoktól megdagadt kis csermelyek.

Költői képek, alakzatok gyakorlás

Kezed párnámra hull, elalvó nyírfaág,

Föltámadott a tenger,
A népek tengere;
Ijesztve eget-földet,
Szilaj hullámokat vet
Rémítő ereje.

Olyan vagy, mint egy suttogó faág,
ha rámhajolsz

Sűrű csönd ropog a havas
mezőben

S a pusztaság
fekete sóhaja lebben.

amit hoztál, csak annyira tied
mint a por mit lábad a szőnyegen hagy

Jég vagy! tűz vagy! gyönyörű!

Középütt sétált egy folyó,
És vissza-visszafordult

Nyolc patkó-kop-kop-kop-
csönd-zsákból hangot lop

Hálót fon az est, a nagy barna pók

Költői képek, alakzatok gyakorlás

4. Keresse az alábbi alkotásban a költői képeket és alakzatokat!

Radnóti Miklós: Őrizz és védj

Álmomban fű a szél már éjjelente
s a hófehéren villanó vitorlák
csattogva híznak messzi útra készen.

Úgy írom itt e lassu költeményt,
mint búcsuzó, ki újra kezdi éltét,
s ezentúl bottal írja verseit
szálló homokra távol Áfrikában.

De mindenünnen, Áfrikából is
borzalmas sírás hallik; rémitő
gyermekét szoptatja nappal, éjjel
szederjes mellén a dajka idő.

Mit ér a szó két háború között,
s mit érek én, a ritka és nehéz
szavak tudósa, hogyha ostobán
bombát szorongat minden kerge kéz!

Egünkre láng fut és a földre hull
az égi fényjelekből olvasó,
fájdalom kerít körül fehéren,
akár apályidőn tengert a só.

Őrizz és védj, fehérlő fájdalom,
s te hősizin öntudat, maradj velem:
tisztá szavam sose kormozza be
a barna füsttel égő félelem!

1937

5. Alkosson az alábbi fogalompárokkal hasonlatokat és metaforákat!

szív	nyomdahibás naptár
forgalom	jégeső
szerelem	postaláda
jó vers	pohár víz